

na to, které úvahy to byly, jež st-le přiměly, aby dobrovolně odešel ze služeb státních.

V nálezu shora cit. bylo též dovozeno, že z okolnosti, že účelem vlád. nař. č. 252/1933 Sb. bylo přispěti k zachování rovnováhy v hospodářství státním a ostatních útvarů v § 1 zákona č. 95/1933 Sb. uvedených, nelze ještě dovozovati, že platnost personálních opatření úsporných v onom vlád. nař. stanovených nutno omeziti jen na příslušná období rozpočtová, t. j. na rok 1933 a 1934, kdyžtž zákon sám zmocnění dané vládě neomezuje výslovně jen zřetelem na hospodářství v určitém rozpočtovém roce, nýbrž mluví všeobecně o zmocnění k opatření pro dobu mimořádných poměrů hospodářských domácích i zahraničních. Nss dospěl v cit. nálezu k závěru, že vlád. nař. č. 252/1933 Sb. nepřekročilo zmocnění § 1 zákona č. 95/1933 Sb. v tom, že připouští snížení služebních a odpočivných platů na dobu časově neomezenou a že neomezilo platnost ustanovení §§ 8 a 9 jen na dobu do konce roku 1934, jak to učinilo svým výslovným předpisem § 17 odst. 2 ve příčině ustanovení §§ 1 až 6.

Stejně úvahy platí, i pokud jde o předpis § 7 vlád. nař. č. 252/1933 Sb., a je tedy i předpis § 7 vlád. nař. č. 252/1933 Sb. kryt zákonem, jde-li o státního úředníka ve výslužbě. V daném případě byl st-l měřickým radou fin. správy na Slovensku a bylo proto zásadně i na něho použití ustanovení § 7 vlád. nař. č. 252/1933 Sb.

Že by pak krácení provedené nař. rozhodnutím neodpovídalo ustanovení § 7 vlád. nař., to stížnost sama netvrdí.

Č. 12.700.

Živnostenské právo: * Zednický mistr jest oprávněn podle § 3 vlád. nař. č. 103/1925 Sb. samostatně opravovati i budovy větších rozměrů, než jsou uvedeny v odst. 1 cit. ustanovení, pokud opravy ty nelze zahrnouti pod pojem stavby.

(Nález z 22. prosince 1936 č. 15.776/36.)

V ě c: Jan P. v Bratislavě proti rozh. zem. úřadu v Bratislavě z 11. května 1934 o živn. přestupku.

V ý r o k: Nař. rozhodnutí, pokud se týče odsouzení pro přestupek § 3 vlád. nař. č. 103/1925 Sb., se zrušuje pro nezákonnost; jinak se stížnost zamítá pro bezdůvodnost.

D ů v o d y: Trestním nálezem městského notářského úřadu v Bratislavě z 25. října 1933 byl st-l uznán vinným přestupky § 3 vlád. nař. č. 103/1925 Sb. a § 60 živn. zákona, jehož se dopustil tím, že v Bratislavě v říjnu 1933 jako zednický mistr prováděl zednické práce, přesahující rozsah jeho živnostenského oprávnění, opravováním poschod'ové fasády budovy zem. úřadu a dále, že používal neprávem firemního označení »podnikatelství staveb«; podle § 226 b) živn. zákona odsouzen byl pak k pokutě 200 Kč, v případě nedobytnosti k trestu vězení na 20 dnů.

Nař. rozhodnutím potvrdil žal. úřad napadený nález z jeho důvodů s tou změnou, že obžalovaného odsoudil k peněžitě pokutě 100+100 Kč a v případě nedobytnosti k trestu vězení na dobu 10+10 dnů na vlastní útraty.

O stížnosti uvážil nss toto:

St-I byl odsouzen pro dva přestupky, a to jednak pro porušení § 3 vlád. nař. č. 103/1925 Sb., jednak pro přestoupení § 60 živn. zákona.

Co se prvního přestupku týče, založil žal. úřad v souhlase se stolicí I. svůj výrok na skutkové podstatě, že st-I jako zednický mistr prováděl samostatně zednické práce při opravě poschod'ové fasády budovy zem. úřadu v Bratislavě. Z výroku pak, že tím překročil rozsah svého živnostenského oprávnění, je patrné, že v uvedeném jednání spatřoval žal. úřad přestupek odst. 2 § 3 vlád. nař. č. 103/1925 Sb. St-I naproti tomu hájí právní názor, že byl jako zkoušený zednický mistr k opravě fasády na poschod'ové budově oprávněn, ježto šlo toliko o opravu opadané omítky, nikoli o nějakou práci konstruktivní. Spor je tedy o to, zdali nař. výrok zem. úřadu je předpisem odst. 2 § 3 vlád. nař. odůvodněn.

Podle § 3 odst. 1 cit. vlád. nař. je zednický mistr oprávněn samostatně provozovati všechny práce zemní, zednické a osazovací; v dalším se pak praví, že mimo to může stavěti kdekoli přizemní obytné domy a hospodářské budovy jednoduché konstrukce, jichž rozměry nepřesahují určitou výměru, a řídit i prováděti všechny při tom se vyskytující práce potřebné k úplnému dokončení stavby. Odstavec 2 stanoví pak, že při budovách větších rozměrů, než jsou shora, t. j. v 1. odst. uvedeny, smí zednický mistr prováděti jen práce zemní, zednické a osazovací, a to pod dozorem stavitele. Dlužno uznati, že právě uvedené ustanovení odst. 2 § 3 není tak jasně stylisováno, aby již na první pohled připouštělo jediný výklad. Žal. úřad vykládá je patrně tak, že zednický mistr, jemuž zásadně podle 1. věty odst. 1 přísluší samostatně prováděti všechny práce zemní, zednické a osazovací, smí vykonávati tyto práce při budovách větších rozměrů, než jest uvedeno v druhé větě odst. 1, toliko pod dozorem stavitele, bez ohledu, jde-li o práce, které souvisejí s jejich stavbou, nebo o práce na budovách již hotových. Je však možný i druhý výklad, že omezení odst. 2 se vztahuje toliko na stavbu budov větších rozměrů, než jsou uvedeny v předcházející větě 2 odst. 1, a nikoli na samostatné provádění zednických prací tam, kde o stavbu nejde. Prvý výklad, jak plyne z nař. rozhodnutí, zastává žal. úřad. Podle názoru nss neprávem.

V odst. 1 větě 2 dává se zednickému mistru oprávnění stavěti obytné a hospodářské budovy jednoduché konstrukce, dále vésti a prováděti i všechny při tom se vyskytující práce, jichž je třeba k úplnému dokončení stavby. Odstavec 2 navazuje přímo na tuto 2. větu odst. 1. Právě-li se v něm (odst. 2), že při budovách větších rozměrů smí zednický mistr prováděti jen práce zemní, zednické a osazovací, možno tomuto obmezení ve spojení s větou 2 odst. 1 rozuměti jen tak, že zednický mistr není oprávněn vésti a prováděti všechny při tom,

t. j. při stavbě se vyskytující práce potřebné k úplnému dokončení stavby, t. j. že jest omezen toliko na práce, které ho charakterisují jako mistra zednického (práce zemní, zednické a osazovací), a to — ježto nesmí stavbu vésti — pod dozorem stavitele. Slůvko »jen« nasvědčuje tedy tomu, že odst. 2 má skutečně na mysli toliko činnost zednického mistra při stavbě budov větších rozměrů, jež je vyhrazena staviteli. Kdyby odst. 2 chtěl postihnouti nejen stavbu budov, nýbrž i zednické práce na budovách již hotových, pak by omezení, vyjádřené slůvkem »jen« nemělo smyslu. Správnosti tohoto výkladu nasvědčují ještě další úvahy:

Podle ustanovení § 2 cit. vlád. nař. je stavitel oprávněn samostatně prováděti každou práci v oboru stavebním, počítajíc v to též příslušné práce řemeslné. Zednický mistr může samostatně prováděti všechny práce zemní, zednické a osazovací, — budovy obytné a hospodářské může však stavěti jen, jde-li o budovy jednoduché konstrukce (§ 3 odst. 1 2. věta). Co dlužno rozuměti jednoduchou konstrukcí, je patrné z vedlejší věty připojené k druhé větě odst. 1. Podle odst. 2 cit. § 3 při »budovách větších rozměrů«, tedy při budovách složitější konstrukce, smí práce v odst. 1 uvedené vykonávati jen pod dozorem stavitele. Živnostník oprávněný k provozování menších zednických prací smí podle § 6 odst. 1 kdekolivě samostatně provozovati zednické »úpravy a obnovy«, které se netýkají konstruktivní části budovy a ke kterým není třeba lešení převyšujícího přízemí. Dále jest oprávněn prováděti ve velkých a malých obcích stavby přízemních obytných a hospodářských domů s jednoduchou konstrukcí. Také zde je vysvětlen pojem jednoduché konstrukce, a to třetí větou tohoto prvního odstavce; mluví se tu opět o konstrukci zdí.

Z těchto ustanovení v souvislosti s ustanovením hlavy II až V cit. nař. je patrné, že při určování rozsahu oprávnění stavebních živností bylo přihlíženo k požadovaným teoretickým a praktickým znalostem uchazečů o udělení živnostenského povolení. K určitému stupni znalostí byl úměrně stanoven rozsah. Vycházelo se tu zřejmě z toho, že jak toto nařízení, tak i stav. řády ukládají stavebním živnostníkům také zodpovědnost při provádění prací a za práce provedené v ohledu bezpečnosti osoby a majetku. Proto tam, kde požadovaný menší stupeň odborné způsobilosti nedával plné záruky, že tento zájem bezpečnosti osoby a majetku bude zcela zabezpečen, byla stanovena určitá omezení, a to ve směru pro uvažovaný zájem nejzávažnějším, t. j. ve směru konstruktivním. Ohledy konstruktivní, jak plyne ze znění §§ 3 a 6, jsou pak předepsány toliko u budov zřejmě proto, že právě u těchto staveb zájem, který má býti chráněn, mohl by býti nejsnáze dotčen. Klade-li se tedy v cit. ustanoveních zřejmý důraz na stránku konstruktivní, možno míti za to, že jedním z vůdčích hledisek při rozsahu jednotlivých stavebních oprávnění byla právě otázka, zda vůbec, či do jaké míry přicházejí v úvahu otázky konstrukce stavby. Proto, jde-li o aplikaci předpisů cit. vlád. nař. na případ, který se týká budovy, není možno toto zásadní hledisko pouštěti se zřetele.

Z výslovného ustanovení § 6 odst. 1 věty 1 dále vyplývá, že v pořadí stanoveného rozsahu živnostenského oprávnění nejnížší druh stavebních živností smí s a m o s t a t n ě prováděti i zednické úpravy a obnovy, pokud se netýkají konstruktivní části budovy a pokud není k nim potřebí vyššího lešení než přízemního. I živnostník v § 6 zmíněný mohl by proto úpravy a obnovy, pokud se nedotýkají konstruktivní části budovy a pokud nevyžadují lešení buď žádného nebo ne vyššího než přízemního, prováděti i na budovách patrových. Je-li tomu tak, pak nelze nahlédnouti, proč by byl v y š š í druh stavebních živností — zedničtí mistři — vyloučen z provádění takových prací. Vždyť ta okolnost, že jsou k nim oprávnění živnostníci s menším oprávněním, neznamená ještě, že tento obor práce je jim v y h r a z e n a jiní stavební živnostníci jsou z něho vyloučeni. Naopak. Bylo-li při vymezování rozsahu jednotlivých stavebních živností postupováno od stupně nejvyššího k nižšímu, nasvědčuje to tomu, že šlo o pouhé stanovení rozsahu živnostenského oprávnění a že vyšší druh stavebních živností zahrnuje v sobě i oprávnění druhu nižšího. Dodati sluší, že omezení o použití lešení nebylo jen pouhým nedopatřením vytčeno toliko při živnostech dle § 6. Neobsahuje-li tedy takového omezení § 3, lze míti za to, že zedničtí mistři mohou při opravách a obnovách použiti i lešení vyššího než přízemního.

Ze všech těchto úvah plyne, že zednický mistr je podle § 3 vlád. nař. č. 103/1925 Sb. oprávněn samostatně opravovati i budovy větších rozměrů, než jsou uvedeny v odst. 1 cit. nař., pokud opravy ty nelze zahrnouti pod pojem stavby. V konkrétním případě dlužno se tedy především také ptáti, zda oprava fasády jest úkonem, při němž přichází v úvahu otázka konstrukce budovy, resp. její části. Žal. úřad vycházel z mylného právního názoru, že hledisko toto jest irrelevantní. Zmíněnou okolnost nezjišťoval a zůstalo tak jeho rozhodnutí v podstatné části neúplným. Poněvadž pak tato neúplnost zaviněna byla nesprávným právním názorem, bylo jeho rozhodnutí v této části zrušiti podle § 7 zákona o ss.

Co se druhého přestupku týče, shledal žal. úřad označení »podnikatelství staveb«, jehož užíval st-l, nevhodným a proto skutkovou podstatu přestupku § 60 živn. zákona za prokázanou. Podle stálé judikatury nss lze vhodným uznati jen ono označení, které souhlasí s opověděnou živností a vyjadřuje předmět této živnosti. Shledal-li žal. úřad, že označení »podnikatelství staveb« není vhodným, nelze úsudek ten shledati nelogickým, kdyžť nevyjadřuje předmět živnosti st-lem provozované, jenž je mistrem zednickým, o kterémžto oprávnění v onom označení není zmínky, a naopak připouští výklad, že může jíti o čistě podnikatelskou činnost bez nějakého oprávnění stavebně-živnostenského neb o oprávnění stavitelské, takže je mnohoznačné. V důsledku toho nemohl nss uznati, že žal. úřad v tomto případě nesprávně aplikoval zákon. Pokud tu stížnost brojí také proti výši trestu, je bezdůvodnou, neboť nss může toliko zkoumati, byl-li trest uložen na podkladě správné trestní normy nebo v mezích trestní sazby, v tomto směru však stížnost žádných námitek nevznáší.